

Grand Jury – Demistificarea acestei institutii

Vă prezentăm în continuare prima parte dintr-o serie de două articole prin care examinăm rolul lui *Grand Jury* (Marele Juriu) în America.

Grand Jury este o excepție enigmatică de la transparența și accesul public ce predomină în sistemul legal american. Ușile închise, interzicerea accesului mass-mediei, și jurămintele de păstrare a secretelor sunt caracteristice acestui proces, accesibil doar unui grup restrâns de profesioniști. Simpla rostire a numelui *Grand Jury* este suficientă pentru a stârni teama în inimile tuturor, de la oamenii obișnuiți până la directorii marilor companii și președinți. Prezentat uneori în mass-media ca fiind reîncarnarea modernă a infamei instanțe engleze *Star Chamber* (această instanță a funcționat între 1487 și 1641, lucrând în sesiuni secrete, fără punere sub acuzare prealabilă, fără drept de apel, fără martori și fără jurați), *Grand Jury* este o entitate formidabilă al cărei rol și mod de funcționare sunt înconjurate de mister. Cine sunt membrii din *Grand Jury*? Cum sunt selectați? Care sunt limitele purerii lor?

Grand Jury joacă un rol foarte important în administrarea corectă a justiției americane. Folosit atât în sistemul federal cât și în diferitele instanțe statale, *Grand Jury* are rolul jurisprudențial de a limita puterea autorității procurorului. *The Fifth Amendment* (Al Cincelea Amendament) al Constituției Statelor Unite prevede că „nici un cetățean nu va fi tras la răspundere pentru o crimă capitală, sau pentru orice alt fel de crimă infamă, decât dacă va fi acuzat și trimis în judecată de către *Grand Jury*”. Curtea Supremă a Statelor Unite a interpretat termenul „crimă infamă” ca fiind orice infracțiune pentru care pedeapsa este închisoare mai mare de un an de zile. Ca o garanție a acestei libertăți fundamentale, cetățenii sunt chemați să servească în *Grand Jury* pentru o perioadă variind între 18 luni și 3 ani. Spre deosebire de *petit juries* (Micile Jurii, a căror componență constă în 6 până la 12 jurați), *Grand Juries* (Marile Jurii) sunt fiecare formate din 16 până la 23 de membri. Deși Regulile Federale de Procedură Penală nu prevăd expres un număr, instanțele au stabilit că numărul minim de jurați pentru a constitui cvorumul necesar pentru *Grand Jury* este 16. În timp ce micii jurați servesc de cele mai multe ori doar pentru o zi, sau pe durata unui proces, marii jurați servesc pe o perioadă stabilită de către *United States Attorney* (Procurorul General). Ca o recunoaștere a acestei inconveniențe substanțiale, *Grand Jury* lucrează de obicei doar o zi pe săptămână, sau, în anumite jurisdicții, doar două zile pe lună.

Grand Jury are două responsabilități fundamentale: de a investiga faptele și de a pune sub acuzare pe indivizii sau corporațiile care se fac vinovate de comportament criminal. Standardul acestei determinări, cunoscut sub numele de *probable cause* (probe rezonabile care conduc la concluzia că individul a săvârșit fapta și arestarea este justificată), este mai puternic decât *mere suspicion* (o simplă suspiciune), dar mai slab decât *beyond a reasonable doubt* (convingere fără dubiu a săvârșirii faptei).

În sistemul *common law* (un sistem juridic creat mai mult prin decizii judecătorești decât prin legi), *Grand Jury* poate acționa independent, fără intermediul procurorului. În această situație, rezultatul investigațiilor se finalizează printr-un act judiciar cunoscut sub

numele de *presentment* (raportul scris de către *Grand Jury* cu privire la fapta investigată și bazat pe concluziile trase prin propriile observații). Astăzi, procesul este condus de către procurori, care îi ghidează pe marii jurați printr-un proces complex format din examinări de martori și prezentări de probe. După prezentarea cazului de către procuror, jurații votează. Dacă majoritatea dintre ei găsesc *probable cause*, marii jurați trimit în judecată învinuitul prin emiterea unui set de acuzații cunoscut sub numele de *indictment* (raportul scris prin care învinuitul este pus sub acuzare pentru săvârșirea unei infracțiuni), într-un proces numit *returning of a true bill*, termen ce nu are echivalent în dreptul românesc. În situația în care totuși majoritatea marilor jurați ajung la concluzia ca nu există *probable cause* ca să îl trimită pe învinut în judecată, *Grand Jury* dispune neînceperea urmăririi penale printr-un proces numit *returning a bill of ignoramus*, termen provenit din latină care înseamnă de fapt că jurații „ignoră” acuzațiile aduse de procuror.

Un aspect semnificativ este însă că un vot *no bill* (atunci când jurații consideră că nu există suficiente probe pentru trimiterea în judecată) nu înseamnă automat că învinuitul este în afara oricărui pericol. Spre deosebire de un proces în instanță, în procedura desfășurată în fața Marelui Juriu nu există protecție împotriva așa numitei *double jeopardy* (punerea sub acuzare a unui individ după ce acesta a fost deja condamnat pentru fapta respectivă). Privilegiul garantat de către Constituția Statelor Unite prin Al Cincelea Amendament îi protejează doar pe cei care au fost expuși la *jeopardy* (pericolul de a fi condamnați pentru o faptă penală, care există pe parcursul unui proces penal). Se consideră că într-un proces fără jurați pericolul unei condamnări penale ia naștere în momentul în care judecătorul începe administrarea probelor, după ce primul martor depune jurământul, în timp ce într-un proces cu jurați, învinuitul este expus la pericolul unei condamnări în momentul în care jurații depun jurământul pentru a servi ca membri în juriu. Dacă procurorul nu reușește să îi convingă pe membrii unui anumit *Grand Jury* să dispună trimiterea în judecată, e liber să își prezinte din nou cazul unui alt *Grand Jury*, format din alți membri. Un procuror perseverent cu siguranță poate găsi până la urmă niște jurați favorabili poziției sale. De aceea, nu e surprinzător faptul că cei mai mulți dintre indivizii care sunt investigați de către *Grand Jury* sunt ulterior trimiși în judecată. În deplină concordanță cu această concluzie, un fost judecător la Curtea de Apel din New York, Sol Wachler, a spus că „un procuror bun poate trimite în judecată și un sandwich cu șuncă”, opinie rămasă celebră în literatura de specialitate.

Săptămâna viitoare vom dezvălui câteva din procedurile secrete desfășurate în fața Marelui Juriu federal.

Av. Elena Moldovan, fost judecător român, este consilier la White & Associates, P.C., o firmă de avocatură specializată în imigrație și metode alternative de rezolvare a conflictelor. Puteți lua legătura cu d-na Moldovan prin email la evm@dmwlawfirm.com sau la telefon (212) 233-0060.